

Cymhwysedd (Mae'r claf...)	Sylwadau
O dan 16	Pob claf o dan 16 oed ni waeth ble y mae'n cael ei addysg.
16, 17 neu 18 oed ac mewn addysg llawn amser	Mae cleifion 16, 17 neu 18 oed sydd mewn addysg llawn amser mewn sefydliad addysgol cydnabyddedig yn gymwys i gael Archwiliad Llygaid WGOS 1 ar ôl iddynt ymuno â chwrs academaidd. Mae myfyrwyr o dan 19 oed ac sydd rhwng blynyddoedd academaidd neu'n newid ysgol yn parhau i fod yn gymwys yn ystod y gwyliau, yn ogystal â myfyrwyr o dan 19 oed sy'n mynd i goleg neu brifysgol ac sydd â lle mewn coleg neu brifysgol i'w gymryd yn syth ar ôl y gwyliau hir, h.y. dim blwyddyn i ffwrdd. Mae cleifion 16, 17 neu 18 oed sy'n cael eu haddysgu gartref yn ddewisol yn gymwys ar gyfer Archwiliad Llygaid WGOS 1 ac, os oes angen, talebau optegol tuag at gost sbectol. Mae gan gleifion 16, 17 neu 18 oed sydd ar Hyfforddeiaeth Llywodraeth Cymru gyda phresenoldeb o 21 awr neu fwy'r wythnos hawl i Archwiliad Llygaid WGOS 1 ac, os oes angen, talebau optegol tuag at gost sbectol. Wrth gwblhau gwaith papur WGOS, dylai optometryddion ac ymarferwyr meddygol offthalmig dicio'r blwch ar gyfer claf sy'n fyfyrwr llawn amser 16, 17 neu 18 oed ac yn mynd i Ysgol/ Coleg/Prifysgol a nodi "addysgir gartref" neu "Hyfforddeiaeth Llywodraeth Cymru" fel y bo'n briodol.
Dan 18 oed ac yn gadael gofal neu yng ngofal Awdurdod Lleol	Ddim yn berthnasol.
Yn 60 oed neu drosodd	Pob claf sy'n 60 oed neu drosodd.

Wedi cofrestru fel un sydd ag amhariad ar y golwg/amhariad difrifol ar y golwg	Pob claf sydd wedi'i gofrestru ag amhariad ar y golwg/amhariad difrifol ar y golwg.
Yn ddiabetig	Mae gan gleifion sydd â diagnosis o ddiabetes hawl i Archwiliad Llygaid WGOS 1. Dylai cleifion 12 oed neu hŷn ac sydd wedi cael diagnosis o ddiabetes fod yn rhan o wasanaeth sgrinio retinopathi diabetig. Oni bai eu bod ar hyn o bryd o dan Wasanaeth Llygaid mewn Ysbyty ar gyfer eu gofal llygaid diabetig, mae'r sgrinio'n cael ei wneud gan Sgrinio Llygaid Diabetig Cymru (DESW). Os nad yw'r claf yn cael ei sgrinio, dylech ddwyn hyn i sylw meddyg teulu'r claf, fel y gellir cynnwys y claf yn y rhaglen sgrinio.
Yn dioddef o Glawcoma	Cleifion sydd â diagnosis o glawcoma pa un a ydynt dan ofal Offthalmolegydd ai peidio.
Gyda hanes teulu o glawcoma	Claf sy'n 40 oed neu drosodd sy'n rhiant, yn blentyn neu'n frawd neu chwaer i rywun sy'n dioddef neu sydd wedi dioddef o glawcoma.
Mewn perygl o ddioddef glawcoma	Mae claf y mae offthalmolegydd/ymarferydd cymwys glawcoma yn ystyried ei fod yn rhagdueddol o ddatblygu glawcoma hefyd yn gymwys i gael Archwiliad Llygaid WGOS 1. Fodd bynnag, nid yw'r cymhwysedd hwn yn ymestyn i aelodau eu teulu.
Mewn perygl o ddatblygu clefyd llygaid yn seiliedig ar ethnigrwydd	Mae cleifion sy'n 40 oed neu drosodd ac sy'n hunanardystio eu bod yn Asiaidd neu'n Ddu yn gymwys i gael Archwiliad Llygaid WGOS 1 ar y sail eu bod mewn llawer mwy o risg o ddatblygu glawcoma a diabetes yn iau a dioddef clefyd mwy difrifol o gymharu ag ethnigrwydd eraill. Mae cleifion sydd o dan 40 oed ac sy'n hunan-ardystio eu bod yn Asiaidd neu Ddu ac sydd â ffactorau risg ychwanegol yn gysylltiedig â glawcoma neu ddiabetes (e.e. Hanes Teulu o glawcoma) hefyd yn gymwys.
Gydag un llygad yn unig	Cleifion sydd ag un llygad ac a fyddai'n gymwys i gofrestru fel rhywun ag Amhariad ar y Golwg pe baent yn colli eu golwg yn eu llygad 'da'.
Gydag amhariad ar y clyw	Cleifion sy'n gallu hunan-ardystio eu bod, hyd yn oed gyda chymhorthion, yn ystyried eu hunain ag amhariad ar eu clyw a'u bod yn dibynnu ar eu golwg i gynorthwyo gyda chyfathrebu e.e. darllen gwefusau, arwyddo neu gyfathrebu ysgrifenedig.
Yn dioddef o Retinitis Pigmentosa	Cleifion sydd wedi cael diagnosis o retinitis pigmentosa gan Offthalmolegydd.

Gyda Phresgripsiwn Cymhleth	Claf sy'n gwisgo lensys cymhleth ar hyn o bryd. Os canfyddir yn ystod yr Archwiliad Llygaid WGOS 1 nad yw presgripsiwn y claf bellach yn cael ei ystyried yn 'gymhleth', byddai'r claf yn dal yn gymwys ar gyfer Archwiliad Llygaid WGOS 1 ar yr achlysur hwnnw, ond ni fyddai ganddo hawl awtomatig i gael Archwiliadau Llygaid WGOS 1 dilynol oni bai ei fod yn gymwys am reswm arall. Os canfyddir bod angen lens gymhleth ar y claf sy'n cael Prawf Golwg preifat, gellir hawlio Archwiliad Llygaid WGOS 1, ar yr amod bod yr holl elfennau ychwanegol (na fyddai fel arfer yn cael eu cynnwys mewn prawf golwg) i gydymffurfio â'r rheoliadau yn cael eu cwblhau.
Yn garcharor ar absenoldeb o'r carchar	Mae "carcharor" yn y cyd-destun hwn yn golygu unigolyn sy'n cael ei gadwmewn carchar, gan gynnwys sefydliad troseddwyd ifanc, ond sydd, ar yr adeg y caiff unrhyw wasanaeth offthalmig sylfaenol, ar absenoldeb o'r carchar hwnnw. Gellir caniatáu i garcharor adael y carchar am gyfnodau byr tua diwedd ei ddedfryd. Mae ymestyn y cymhwysedd i garcharorion ar absenoldeb yn fodd o ddechrau integreiddio gyda gweddill cymdeithas agored, gan ymestyn a demogreiddio darpariaethau y mae gan aelodau ehangach o'r cyhoedd hawl i'w cael.
Yn oedolyn sy'n cael un o'r canlynol: » Cymhorthdal Incwm. » Y Lwfans Cyflogaeth a Chymorth sy'n gysylltiedig ag incwm. » Y Lwfans Ceisio Gwaith sy'n seiliedig ar incwm. » Gwarant Credyd Pensiwn. » Credyd Cynhwysol ac yn bodloni'r meini prawf. » Tystysgrif HC2 (cymorth llawn) neu HC3 (cymorth rhannol). » Tystysgrif eithrio Credyd Treth.	Mae'r ddolen ganlynol yn ddefnyddiol i benderfynu a oes gan glaf hawl i Archwiliad Llygaid WGOS 1 a/neu gymorth tuag at gost teclyn optegol. https://www.llyw.cymru/cymorth-gyda-chostau-gofal-llygaid-y-gig